Zprávy z Čech a Moravy.

Biskup Jirsík zemřel. — Dne 23. února zemřel v Budějovicích Jan Valerian Jirsík, jeden z toho malého počtu vlasteneckých kněží. Jirsík narodil se v Kácově dne 19. června 1799; na kněžství byl vysvěcen 20. prosince 1820 a stal se kaplanem nejprvé v Litoši u Mělníka, později v Roudnici nad Labem. Roku 1828 povolán byl za zámockého kaplana do Žleané Hory a ustoval tam 4 léta, dostal se pak za faráře do Minic a Velvar, kde působil až do r. 1846, v kterémž zvolen byl kapitulou pražskou za kanovníka a českého kazatele v hlavním chrámě sv. Víta. Velmi horlivě k tomu se přičinil, aby stavba chrámu katedrálního stala se skutkem, jakož vůbec co kanovník a konsistoriální rada osvědčil velikou horlivost v zájmech církevních. Roku 1851 jmenován byl biskupem budějovickým, založil tam seminář pro studenty, kteří vychoval celou řadu nadaných mladíků. — V r. 1861 byl zvolen do sněmu českého. Pro jeho vlastenecké smýšlení a činy, byl od 27 měst a mnoha venkovských obcí za čestného občana uznán. Ačkoli příjmy jeho u porovnání s důchody druhých biskupů v Čechách nepoměrně byly menší, přinesl Jirsík pro vlastenecké podniky tolik obětí, že si zasloužil neliché vděk celého národa. Školství české mělo zejmena v Jirsíkovi příznivého upřímného a mocného nad jiné obětavého. Když r. 1866 české paralelky na německém gymnasiu v Budějovicích byly zrušeny a ústav stal se rejdištěm stranických vášní německých zuřivců, chopil se Jirsík díla na ochranu ohroženého živlu českého. Z důchodů vlastních, doplněných dobrovolnými příspěvky, zbudoval nové české gymnasium, v několika měsících opatřil síly učitelské i učebné pomůcky a staral se pak o vzorné řízení tohoto českého ústavu s takovou horlivostí, že stát nucen byl po třech letech převzíti tuto českou střední školu do své správy. Do dnešního dne náleží budějovické gymnasium k nejlepším v Čechách. Jak horlivě a obětavě podporoval biskup Jirsík zřizování českých škol obecných v krajinách německým živlem ohrožených, jest všeobecně známo. Rozhodnost, přímost a šlechetnost jeho povahy získala mu úcty i u nepřátel. Diecesanům svým byl biskup Jirsík pravým otcem a požíval u lidu, s kterým často se stýkal po celých 31 let co na stolci biskupském zasedal, lásky a úcty nelíčené. Dne 17. února ranění byl biskup Jirsík vraceje se z procházky mrtvicí. Ulehl, aby více nepovstal.

Český sněm nebude tedy přec rozpuštěn, ač se k novému roku k tomu schylovalo. Za známku brzkého rozpuštění považováno bylo že maršálek zemský, kníže Auersperg, padnul u dvora do nemilosti, čehož důkazem bylo, že korunní princ neodbyl tehdy u něho ohlášenou již dříve návštěvu. Však dne 22. února náhle princ knížete navštívil, což vykládá se za smíření dvora s knížetem, v kterémž pádu na rozpuštění sněmu počítati nelze.

Korupce v Praze. — V obecné správě města Prahy objevena byla korupce, která značně hluku způsobila, tím spíše an má se za to, že případ tento není jediným nýbrž jen jedním z mnoha. Přišlo totiž na jevo, že při stavbě nového vodojemu, kterážto podnikateli Horschitzovi zadána byla, do smlouvy vpašováno bylo slovíčko "smí", místo "musí," že totiž podnikatel "smí" používati portlandského cementu. Tohoto "dovolení" kontraktor ovšem nepoužil a vodojem stavěl se vápnem místo cementem, čímž kontraktor sice uspořil 15.000 zl., ale město také neobdrželo trvalý vodojem. Záležitost ta se vyšetřuje, ale an se sběhla mezi "pány" a lid tam nemá do toho co říci, tedy asi vše se potlačí a umlčí.

První pramen léčivé vody v českých rukou. — V lese kobylickém, který jest vlastnictvím řádu benediktinského, objevil se pramen vody pitné, mírně hořké, obsahující uhličitan sodnatý, uhličitany alkalických zemin, kysličník železnatý a manganatý, kterážto na universitě pražské profesorem dr. Lerchem prozkoumána, osvědčila se co výtečný lék pro uzdravení nejdůležitějších lidských orgánů zažívacích a odmašujících. Zemská zdravotní rada uznala léčivý účinek vody této a místodržitelství v Praze rozhodnutím ze dne 4. prosince 1882 schválilo, aby voda tohoto za vodu medicinální veřejně prodávána byla.

Rakouští Němci — velezrádci. — V německých venkovských okresu Moravské Třebové byly nalepeny tisíce plátků velezrádného obsahu. Němečtí sedláci se v nich vyzývají k povstání. Rozšíření vytištěných je zavedeno. Má se za to, že vše to souvisí s velkoněmeckou agitací, kterážto rozšířena byla na německé sedláky.

Střelil se do úst. — Jan Macák, klerý tesař ze Sulopiek u Zbraslavi, bytem č. 14 v Kolínech, přišel v sobotu dne 14. února po ránu v noci podnapilý domů. Manželka jeho bádala se s ním tímto až do rána. Sotva se rozednilo, vstal Macák a odebral se do hospody, aby lihovinami žízeň zapil. Když pak se vrátil, vznikla mezi ním a ženou ještě sevdší bádka. Macák popadl pistoli a namířil do čel volaje: "Než bych se takto déle trápil, zabiju raději." Přitomný zet chtěl mu pistoli z ruky vyrvati. Macák brekil se však jako lev a hrozil mu zastřelením. Zet ustoupil na několik kroků, načež Macák namířil opětně střelnou zbraň k ústům a spustil kohoutek. Rána zarachotila, nešťastník svalil se k zemi a proud krve vyvalil se mu z úst. Byl ihned dopraven do všeobecné nemocnice, kde se o jeho uzdravení pochybuje.

Vražda. — Dle zprávy z Moravské Třebové spáchán byl těchto dnů v obci Třebarově hnusný zločin, který vzbudil v celém okolí neobyčejnou sensaci. Syn statkářův zastřelil totiž v noci na čtvrtek svou někdejší milenku, s níž měl před lety dítě. Mrtvolu zavlékl na vzdálený průhon a hodil ji do zanedbané, přes 12 sáhů hluboké studně. Stopy krve a utržené ucho nešťastné ženštiny, jejíž mrtvolu vrah patrně unésti nemohl a po zemi ji smýkal, byly prvním podnětem k vypátrání pachatele. Týž byl zatčen a do vyšetřovací vazby okresního soudu odveden. Při prvním výslechu udal svého spoluvinníka, na něhož by rád zodpovědnost za krvavý zločin uvalil. Jest to rovněž selský synek z Velkého Třebarova, který byl také četnictvem zatčen a k soudu přiveden.

Požáry. — V noci na sobotu dne 24 února stižena byla obec Obora u Plas krutým požárem, který neznámým spůsobem vznikl a za krátko sedm statků v popel obrátil. Škoda požárem spůsobena jest velmi značná. — V sobotu 17. února vyhořela v Brně Schwarcova přádelna. Oheň živen mastnotami šířil se s takovou rychlostí, že dělníci, kteří počtem 80 tou dobou v továrně se nacházeli, zachrániti se museli po železných, na továrně připevněných žebřících. Požárem spůsobena škoda na 150.000 zl. neboť shořelo celé nitro budovy, spadly stropy a střecha a do výše zůstaly třeti jen čtyři rozžhavené a očazené zdi. Veliká chyba, která mohla býti i sousedním budovám osudnou, stala se tím, že dělníci zapomněli ve zmatku a strachu o své životy ohlásiti požár hasičské stanici. Stroje, zásoby a budova pojištěny jsou na 200.000 zl. Podotknouti sluší, že to byl již třetí požár, kterým budova tato stižena byla; rovněž udály se v továrně Schwarzově již tři výbuchy parních kotlů. Stav dělníků a dělnic, kteří při požáru k úrazu přišli, není nebezpečný. Vyšetřováním zjištěno, že požár vzniknul sám sebou, že totiž nakupená vlna sama se vzňala.

Útěk z blázince. — Minulý rok byl do pražského blázince dopraven Vojtěch Knobloch z Mezilesí u Kutné hory, co pomatený na žádost vlastní manželky. Po 6 měsíců dlel K. v blázinci a přátelé jeho, kteří přesvědčeni byli, že pomateným není, marně se namáhali, aby jej z vězení dostali. Dne 25. ledna konečně odbývána úřední komise v blázinci, která však Knoblocha uznala za pomateného. Ale přátelé jeho nedbali ani komise a pohnuli K. k tomu, že pokusil se o útěk, který se mu povedl. V neděli dne 25. února šel na procházku do zahrady, kde strážníka požádal, aby mu došel do jeho bytu pro doutník. Strážník tak učinil, mezi tím se ale Knobloch vyšplhal po bidle přes zeď, vytáhl bidlo za sebou a svezl se po něm na druhou stranu, tu vstoupil do drožky, s kterou přítel na něho čekal a ujel na venek k přátelům, odkudž prý své záležitosti sám dále říditi bude.

Putovala čtyři dny s mrtvolou. — V Odřepsích u Poděbrad udál se těchto dnů případ, jenž děsně charakterisuje poměry na venkově a jenž jest smutným dokladem k báječné přímo bezútěšnosti, která tu a tam jeví se vůči chudým lidem. Zemřelost v Odřepsích jistě chodě kočí, jež tam pracovala, úřlité dítko. Ubohá matka svekat mrtvola dítěte do rašelinu a vydat se na cestu do Opočnice, kdež prý je domovem. Pan představený prý tak nařídil. Z Opočnice poslali nebohou do Králové Městce k tamějšímu úřadu, aby mrtvolu ohledal. Sebrala opět dítko a vydala se s mrtvolou na zádech do jmenovaného města. V Králové Městci však nařízení nepotřídil i musila nazpět zase do Odřepsů, odkudž teprvé čtvrtého dne přinesla mrtvolu v rauci na zádech do Poděbrad, kladem s ostou smrdoucí. Zde teprvé ohledal mrtvolu lékař dr. Pajtl, který konstatoval, že dítko zemřelo přirozeně. Žena sebrala opět mrtvolu, vrátila se z ní zase do Odřepsů, kde dítko ukonou konečně k věčnému odpočinku. Tak stalo se před několika dny — v Čechách.

Zavraždil svou ženu. — Hrnčíř František Vidlický ve Zvojmě přišel v sobotu dne 24. února o poledních domů, a dostal se, jak se zhusta stávalo, se svou ženou Filomenou do hádky, jelikož tato žádala, aby jí z jeho týdenní mzdy odevzdal, aby si mohla některé menší dluhy zaplatit. Obyčejně chápával se Vidlický při takovéto příležitosti hole, tentokráte však chopil se nože a zasadil jím ženě takovou ránu do zad, že tato zavrávorala a bez sebe na zem sklesla. Tu teprv viděl Vidlický co spáchal. Strhl s ženy své šaty a chtěl jí třením a octem k životu zase přivésti. Obě dříky Vidlického, 10letý hoch a 8letá dceruška, byly svědky hrozného výjevu mezi rodiči i uprchly za sousedovo pláče a nářku ven a svolaly tak sousedy do bytu Vidlického. Chlapec vrátil se hned na to do světnice a přišel právě v tom, že otec chtěl na se ruku vložiti, jelikož se všechny pokusy, ženu k životu přivésti, ukázaly býti marnými. Hoch vrhl se na otce a chtěje překaziti jeho úmysl uchopil se rychle ostří nože, jejž otec v ruce držel. Ale ten vytrhl dítku nůž z ruky a vrazil si jej do prsou. Dítěti přeřezal prsty až na kost, sám sebe pouze těžce poranil, jelikož se nůž za žebrem zarazil. Mezi tím přiběhli do příbytku Vidlického sousedé, kteří další úmysl jeho překazili. Vrah byl zatknut a dopraven do nemocnice, jelikož stále vrhl a nemohl mluviti. Žena Vidlického k sobě již nepřišla. Dle výroku soudních lékařů projel nůž vedle páteře tak hluboko do útrob, že zasáhl i plíce. Následkem toho skonala žena v několika minutách.

Rytíři smutné postavy jsou čeští poslanci v říšské radě rakouské. Jsou dekiaranti, autonomisté a bůh ví co vše, — hubou; skutek — utek. Když se v loni jednalo o navržení všeobecného hlasovacího práva, byli proti tomu; když se jednalo o zápovědi prodeje dvou vídeňských časopisů se strany vlády, podporovali vládu; když koncem minulého a počátkem tohoto měsíce jednalo se o změně zákona školního, který směřuje k větší centralizaci, oni, autonomisté, byli pro zákon, též, na poručení svého [s]vůdce Clama. Klam, klam, samý klam! Clam klame je, oni klamou národ, vláda činí klamné sliby, samý klam.

Zprávy zahraničné.

TELEGRAFICKÉ.

Karl Marx nejvěhlasnější, nejvzdělanější a nejvytrvalejší vůdce socialistický a zakladatel mezinárodního spojení socialistů [Internationaly] zemřel dne 14 března v Londýně v stáří 65 roků. Marx byl jedním z revolucionářů z roku 1848, rodem Němec, ale od té doby stále ve vyhnanství se nalezající. Sepsal mnoho spisů o socialismu, z nichž největšího rozšíření nalezl spis "Das Kapital." Nedávno vydaný v New Yorku manifest komunistický byl též z péra jeho.

Říšská rada rakouská odročila se v sobotu min. týdne, po povolení rozpočtu.

Gorčakov, o němž v dnešním čísle obšírnou úvahu přinášíme, byl prý nepochybně otráven. Nalezeny prý v žaludku stopy kostíku.

Komunisté straší opět ve Francii. Na minulou neděli oznámili ne méně než 22 banketů a schůzí na oslavu koruny a panovaly obavy před možnými nepokoji, které se ale nedostavily.

V Anglii opět straší Irčané. Minulý čtvrtek večer u 9 hodině učinili pokus, vyhoditi do povětří část vládních úřadoven v Londýně. Budova byla částečně poškozena a okna v okolí ostrem rozbitím. Jeden batran, ze 200 liber, uvržen byl ze zdi a ležíc přes ulici do stanice policejní, kde ve zdi proloupil díru. K dnešku nepřišel nikdo. Večer před tím zaslána byla redakci Times bedýnka s tlaskavinou, ale zpozorována a odstraněna dříve, než výbuch se udál.

Paulmer Schumacher na říšské radě rakouské, zuřivý Němec, dělá v studentském čtenářském spolku ve Vídni vlastizrádnou řeč a říšská rada dala 156 proti 107 hlasům svolení, aby dán byl v obžalobu.

Velká spronevěra dopustil se předsedá spolku za úpravu společenských poměrů ruských Rídl, Makov. Podtkem m. t. spáchal samovražda a po jeho smrti vyšlo na jevo, že spronevěřil 8 milionů rublů. Bývalý ministr cukrů Timašev, byl dne 17. t. m. zatknut pro účastenství ve spronevěření to...ta a Pasilier, ředitel odboru poštovního, se co spoluúčastník sám úřadům vydal.

V Paříži zrušil částečně apelační soud rozsudek proti Bontoux-ovi a Federovi, účastníkům v banco Union Générale a zmenšil jim trest na 2 roky vězení každému.

Nezapomínejte malé zastavení, neboť bolesti v dítech jsou obyčejně předvěstí rozmachu, neřest ihned k vydatnému prostředku, který se Jakuba, který v lékárnách po 50c. libr. jest ke koupi, ten zapudí bolest ve velmi krátkém čase a poskytne opět cenu neocenitelný poklad, zdraví.

Tržní zprávy.

Chicago 19 března, 1883.

Pšenice má nyní cenu nemotivovanou a nikdy prodává se dle 1. za 1.09½@1.09¾, fin. 3. za 94 ... kvetoucí pro květen za 1.09¼, červen 1.12¼. Ovesnik červenak fin 2. za 39.

Kukuřice též má cenu nehybnou a nepravidelnou; nejlepší 54½@56½c, pro květen za 54½@55c.

Ovesnik 2. kleesnil na 40c.

Žito též má cenu nikdy fin. 2 za 81c.

Jarmen nenalezá odbyt valný, ale ustrádá na ceně dřívější 75c. za fin 2.

Máslo v ceně klesá; domácí dobré prodává se za 14—18 centů fil.

Vejce dosud prodávají se po 17c tuc.

Dobytek vepřový, zabitý, v ceně stoupal, ale nyní jsou ceny ochabující; prodává se za 8.25@8.30, který má odbyt čilý při cenách pevných a vyšších, prodává se nejlepší tlustý za 7.90@8.05, lehký mischený 7.15@7.65.

Hovězí dobytek má též cenu vyšší. Nejlepší vybraný k vývozu 6.50@7.00, pěkný až nejlepší 5.50@6.00, dobrý až pěkný 5.00@5.30, špatnější 2.70@4.90.

"Buchu-Paiba."

Rychlý, dokonalý lék pro všechny nepříjemné neduhy ledvin, měchýře a močových. Kl. V lékárnách.

Farma na prodej.

Farma obsahující 240 akrů pěkného pozemku, s 50 akry pastviště zvláště ohraženého, s pěkným stavením, 3 míle od města Wilber, v Saline Co. jest na prodej bez polního nářadí a dobytka. K doptání na místě u majitele Josefa Víta aneb u F. J. Sadílka ve Wilber, Neb.

Hledá se dobrý kolář a kovář, kteří by byli schopni tulnickou i městskou práci zastat, kteří si toho přejí, nechť se obrátí na M. PROCHÁSKA, box 65 Schuyler, Neb.

Kde je Frank Nikl, odešel 26. prosince roku 1882 v noci z domova od svých rodičů ze spánku jak obyčejně a VÍCEKRÁT SE NENAVRÁTIL. Jest pomalen na rozumu. Postavy silné šest stop vysoký a má znamení na pravé straně od spánku přes tvář (mozol). Kdo by o něm věděl ať podá zprávu pod adresou TEREZIE NIKL, Linwood, Neb.

Slovo k Čechoslovanům v Colfax Co. a okolí.

Rodáci! Jelikož Řád Západní Jednota se usnesl ve schůzi odbývané dne 4. t. m. 1883 postaviti

Národní síň

zde ve Schuyler, která bude zajisté chloubou a trvanlivou památkou zdejším rodákům vůbec a jelikož zbudování té samé vyžadovati bude velký náklad, jehož nejsme dopesud dostateční, tudíž obracíme se k Vám se žádostí by jste nám v předsevzetí tom pomocni byli a neobtěžovali si nám s dobrovolnými příspěvky dle možnosti nápomocni býti, aby jsme tak cíle všem žádoucného a prospěšného spíše dosáhnouti mohli.

Každý kdo jakoukoliv částkou při zpívati chce, nechť se laskavě přihlásí u nížepsaného výboru, který jest k tomu účelu zvolen a který bude každého dobrodince veřejně kvitovati.

S úctou Jos. Zerzan, Jan Prokeš, Fr. Otradovský } výbor.

Z OMAHA DO WILBER.

Díkůvzdání!

Nížepsaní vzdávají tímto srdečné díky panu a paní Hokuferům za pohostění, jakého se jim po čas jejich pobytu ve Wilber minulý týden v tak hojné míře dostalo. Též pánům Neděla & Kahánek v Crete za hojné pohostování před odjezdem z Crete. Konečně pak a hlavně p. V. L. Vodičkovi, jehož přičiněním a obětavosti docíleno bylo, že se naše státní kapela jak ve výstavě [illegible] podzim, tak ve Wilber tento týden sešla a obecenstvu hrou dobrou, poslouchati mohla.

Zároveň podotýkáme, že jeho přičiněním a snahou též chystáme se ku hře při národním sjezdu veteránů v Denver, Colorado, příští léto, kdež budeme české hudbě vyznamenání a českému jménu čest zjednati.

Omahští hudebníci.

Do Wilber, Saline Co. Neb.

Správní a pořádní lidé.

Já odcestuji když jsem před půltretím rokem z Nebraska odcestoval, zanechal jsem svou ženu a známých lidi Antona a Barbora Růžička beze všeho upsání a oni na mou poděkání mi je opětili a vrátili. Ať je jim život!

Na zdar! Frank Nedvěd.

Západní koně a dobytek

pojišťující společnost

Vypláceli ročně kolem 25 ct. po jistinách dobytka.

ČTĚTE:

FREMONT, Neb., 24 února 1883.

Zapsáni koně a dobytek pojišťující společností v Omaha, Neb.

Vlastní dosvědčuji, že jsem obdržel od Vlastaty [illegible] na kobylu, která byla pojištěna u Vás, [illegible] Vám za [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible]